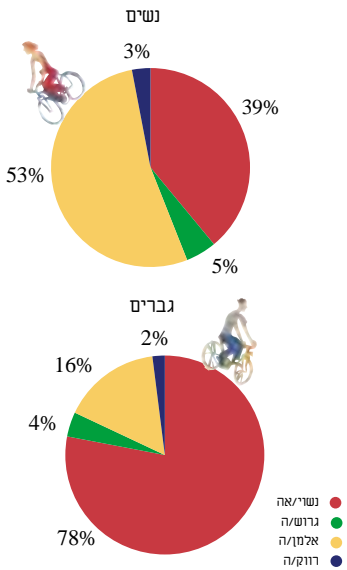

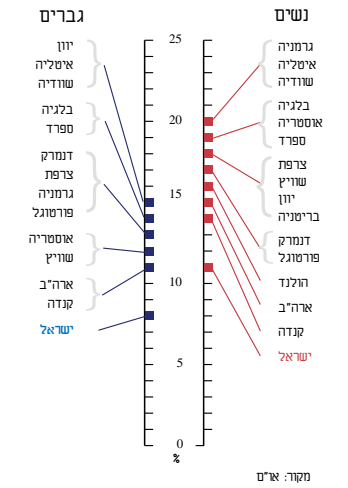
נשים ואזרחים

3. בני 65 ומעלה לפי מצב משפחתי
(%), 1998

2. בני 65+ במדינות שונות, (%)
2000/1999

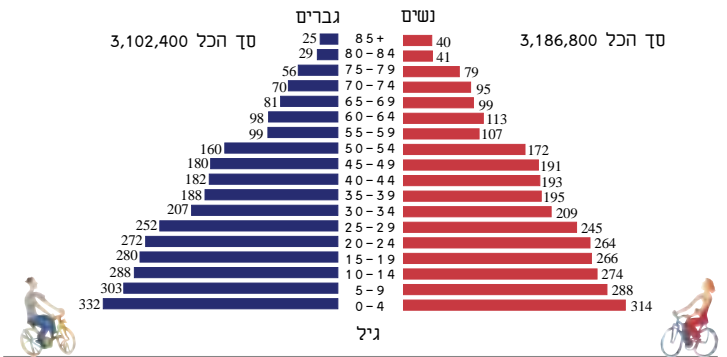

1. בישראל, כמו במדינות המערב, גדול מספר הנשים ממספר הגברים. בסוף 2001 חיו בישראל 3.3 מיליון נשים (50.7%) ו-3.2 מיליון גברים - 103 נשים ל-100 גברים. באוכלוסייה היהודית ישנן 104 נשים ל-100 גברים, ומזה, בקרב עולי חבר המדינות מגיע היחס ל-115 נשים ל-100 גברים. מכיוון שמספר הגברים שעלו לארץ לפני קום המדינה גדול ממספר הנשים, היו באוכלוסייה היהודית, עד שנות ה'70, יותר גברים מנשים, ורק אז התהפך היחס. באוכלוסייה הערבית קטן מספר הנשים ממספר הגברים (96 נשים ל-100 גברים), תופעה האופיינית

1. אוכלוסייה (אלפים), 2000

ומעלה 10% באוכלוסייה היהודית ו-3% באוכלוסייה הערבית.

5. מכיוון שתוחלת החיים של נשים גבוהה יותר מזו של גברים, והן נישאות בדרך כלל לגברים מבוגרים מהן ופחות נוטות להינשא לאחר אבדן בן הזוג, רוב הנשים הקשישות הן אלמנות. לעומת זאת, יותר ממחצית הגברים בני 65 ומעלה עדיין נשואים.

במשפחה

6. כמעט כל האוכלוסייה הבוגרת בישראל נישאת לפחות פעם אחת, ובגיל צעיר יחסית לזה שבמדינות המערב, אף שבשלושת העשורים האחרונים הוא עולה. באוכלוסייה היהודית עלה גיל זה בכ-2.5 שנים בקרב גברים ובכ-2.8 שנים בקרב נשים. באוכלוסייה הערבית העלייה הייתה מתונה הרבה יותר.

7. היקף הגירושין באוכלוסייה היהודית עולה. מבין הזוגות שנישאו בשנים 1990-1991, 10% התגרשו אחרי 7

עלייה גדולה יותר בתוחלת החיים של גברים, בהשוואה לזו של נשים, והזדקנות מואצת יותר של אוכלוסיית הגברים. המושג "תהליך הזדקנות" אינו מתייחס לעלייה במספרם המוחלט של הקשישים, אלא בחלקם היחסי באוכלוסייה. בתהליך זה גם גדל חלקם של הקשישים מאוד בין כלל הקשישים.

4. היקף ההזדקנות באוכלוסייה היהודית גדול יותר מזה שבאוכלוסייה הערבית, בעיקר בשל פריון נמוך יותר של הראשונה. בשנת 2000 הגיע חלקן של בנות 65 ומעלה מכלל הנשים היהודיות ל-13% לעומת 3% בלבד בין הנשים הערביות; בין הגברים היו בני 65

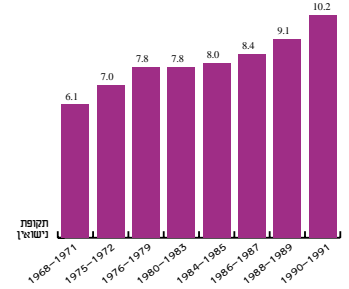
למדינות מתפתחות. 2. בין הנולדים, ישנם תמיד יותר בנים מבנות, אך עם העלייה בגיל מצטמצם הפער המספרי בין המינים, עד כי היחס מתהפך ומתווה עודף של נשים, ההולך וגדל.

3. בשל רמת הפריון הגבוהה בארץ במידה רבה מזו הקיימת במדינות המערב, צעיר יחסית הרכב הגילים בישראל, ותהליך הזדקנות האוכלוסייה איטי הרבה יותר. בשל תוחלת החיים של נשים הגבוהה יותר מזו של גברים, תהליך ההזדקנות של אוכלוסיית הנשים מהיר יותר. לפי תחזיות האו"ם צפויה במדינות המערב בעשורים הקרובים

שנות נישואין, לעומת 6.1% מהזוגות שנישאו כשלושה עשורים לפני כן.

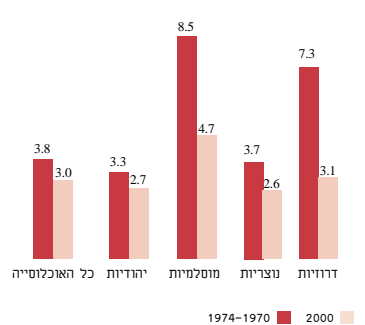
4. אחוז הזוגות שהתגרשו אחרי 7 שנות נישואין, לפי תקופת נישואין (יהודים)

8. לאחר שנים של ירידה, החלה מגמה של יציבות בפריון של הנשים בארץ הדיינו, במספר הילדים הנולדים לאישה (מספר הלידות, ממשך עלולות משנה לשנה). באוכלוסייה היהודית והנוצרית החלה ההתייבבות בראשית שנות ה-90, באוכלוסייה המוסלמית - מאמצע שנות ה-80, ובאוכלוסייה הדרוזית - רק בשנים האחרונות. בהשוואה למדינות המערב, שברובן אישה יולדת כיום פחות משני ילדים בממוצע, גבוה הפריון בישראל.

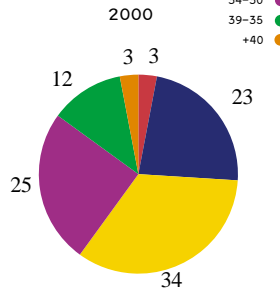
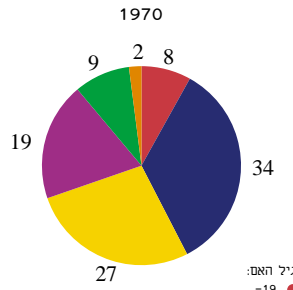
9. בישראל, כמו במדינות המערב,

5. ממוצע ילדים לאישה, לפי דת 2000-1970

לידות לנערות צעירות נדירות כיום - רק כ-3% מכל הלידות בשנת 2000 היו לנשים מתחת לגיל 20, בדומה לחלקן של הלידות לנשים בנות 40 ומעלה. ככלל, חלה עלייה בגיל שבו נשים יולדות.

6. לידות, לפי גיל האם (%), 2000-1970

10. בענת 1999, כ-2,300 נשים יהודיות רווקות ילדו ילדים, כמעט כפול מאשר כעשר שנים לפני כן. שיעור הלידות לנשים רווקות בגילים 35-39 עלה בעשר שנים מ-19 ל-31 לאלף.

11. כמעט כל הנשים שפנו לוועדות להפסקת היריון בשנת 2000 (כ-20 אלף) קיבלו אישור לבצע הפסקת היריון, כמחציתן בשל היריון מחוץ לנישואין. הפלות אלו (הרשומות) מהוות כ-13% מכלל ההיריונות הידועים.

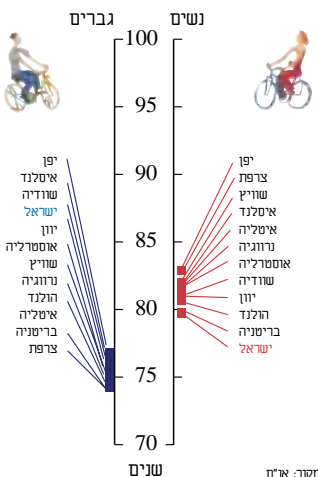
12. רוב משקי הבית (70% כוללים זוג, עם או בלי ילדים. עוד 17% הם של אנשים שגרים לבדם, רובם קשישים. חלקם של הגרים לבדם עלה מ-12% לפני כשלושה עשורים. חלקם של

הצעירים הגרים לבד גדל עם העלייה ברמת החיים והשגת עצמאות כלכלית, חלקם של המבוגרים - בעקבות העלייה בתוחלת החיים, וכן בשל הגידול בממדי הגירושין. בחלק ממדינות מערב אירופה מהווים משקי הבית של אדם אחד כ-40% מתוך כלל משקי הבית. 13. בין 1998 ל-2000 עלה מספר המשפחות החד-הוריות שילדן הצעיר בן פחות מ-17 ב-10% והגיע ל-89 אלף. ביותר מ-90% ממשפחות אלו ההורה היא אישה; ב-55% ההורה גרושה, ב-18% - אלמן/ה, ב-17% - נשוי/אה שחיה בנפרד וב-10% - רווק/ה. ביותר מרבע מהמשפחות החד-הוריות (27%) ההורה עלה לישראל ב-1990 או לאחר מכן. במשפחות החד-הוריות חיים 153 אלף ילדים: 21 אלף חיים עם ההורה בלבד, והשאר - גם עם אדם נוסף.

בריאות

14. בשנת 1999 הייתה תוחלת החיים בלידה של הנשים היהודיות 80.7 שנים, של הנשים הערביות - 78.1, של הגברים היהודים - 77.1 ושל הגברים הערבים - 74.9. תוחלת חיים בלידה מבוטסת על ההנחה שתיוק שנוולד בשנה שאליה

7. תוחלת חיים במדינות נבחרות, 2000-1995

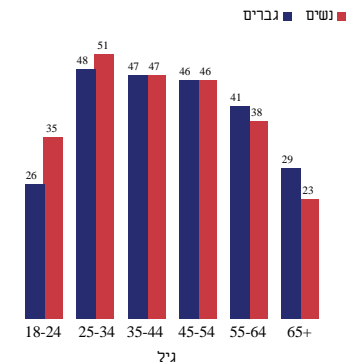
חינוך והשכלה

20 באוכלוסייה המבוגרת יותר, נשים פחות משכילות מגברים. כך, חלקן של הנשים שלא למדו בבית ספר מכלל בנות ה-65 ומעלה (16% בכל האוכלוסייה; 14% מהנשים היהודיות; כפול מחלקם של הגברים הגילים אלו שלא למדו כלל.

21 עם השנים, הצטמצם פער ההשכלה בין המינים וכיום, בין הצעירים, לא זו בלבד שאין נשים שלא למדו כלל, אלא יותר נשים מסיימות לימודי תיכון וממשיכות לחינוך גבוה מאשר גברים, ולכן חציון שנות הלימוד שלהן גבוה מזה של הגברים.

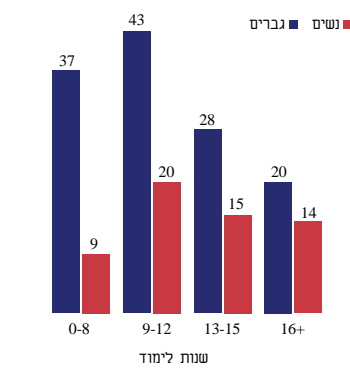
22 שיעורי הלמידה בחינוך העל-יסודי (היחס בין מספר התלמידים בחינוך העל-יסודי לאוכלוסייה בגילים המתאימים) גבוהים יותר בקרב בנות, ובעיקר גדול הפער בין המינים בחינוך הערבי בחטיבות העליונות.

10. בני 15 ומעלה שלמדו בבית ספר 13 שנים ויותר, לפי גיל, (%), 2000

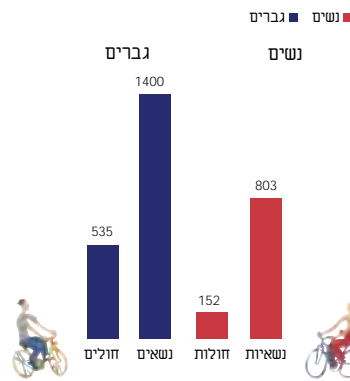
23 הנשירה בקרב בני גבוהה מאשר בקרב בנות (במדינות רבות נשירת בנות רבה יותר). לדוגמה, אחוזי הבנים והבנות שנשרו מלימודיהם בסוף כיתה י"א במעבר מ-2000 ל-2001 היו: 8.6% ו-4.8%, בהתאמה, בחינוך העברי, ו-12.2% ו-6.0%, בהתאמה, בחינוך הערבי.

8. מעשנים לפחות סיגריה אחת ביום לפי מספר שנות לימוד, (%), 1999/2000

19-1 עזבו את הארץ. 21% מהגברים החולים ו-36% מהגברים הנשאים הם הומוסקסואלים או ביסקסואלים. בין הנשים החולות או הנשאיות אין הומוסקסואליות או ביסקסואליות. נראה כי 69% מהנשאיות ו-42% מהנשאים נדבקו בחו"ל.

9. חולי ונשאי איידס (מספרים מוחלטים מצטברים עד סוף 2000)

19 ב-1997 התגלו קרוב ל-20 אלף מקרים חדשים של סרטן, 54% מהם בקרב נשים. בקרב הגברים, השכיח ביותר הוא סרטן הערמונית (16%) ואחריו - סרטן המעי הגס והחלחולת (15%). בקרב הנשים - סרטן השד (28%) וסרטן המעי הגס והחלחולת (13%). באותה שנה נפטרו מסרטן כ-8,300 אנשים, כמחציתם גברים.

מתייחס הנתון יהיה חשוף בכל גיל וגיל שלו להסתברויות התמותה אשר קיימות בגילים השונים באותה שנה. במהלך שנות ה-90 עלתה תוחלת החיים של הנשים והגברים היהודים ב-2.2 שנים, של הגברים הערבים - ב-1.8 שנים, ושל הנשים הערביות - ב-1.6 שנים.

15 מבחינת תוחלת החיים של הגברים, אך לא של הנשים, ממוקמת ישראל בין עשר המדינות הבריאות ביותר בעולם.

16 בשנים 1999-2000 ערכה הלמ"ס סקר שבו דיווחו המשתתפים על מצב בריאותם. בסקר נמצא כי שיעור הביקורים אצל רופאים גבוה בקרב נשים בכ-30% יותר מאשר בקרב גברים: כ-8.0 ביקורים בשנה לאישה ו-6.2 לגבר. מדדי בריאות נוספים מוצגים בלוח להלן:

לוח 1: מדדי בריאות, (%), 2000/1999

נשים גברים	8.0 < 10.0
סובלים מיתר לחץ דם	3.2 < 3.7
סובלים מסוכרת	0.7 < 1.4
חולים בסרטן	1.9 < 3.2
מוגבלים בניידות	1.6 < 2.7
מוגבלים בפעולות יומיומיות	3.2 > 1.5
סובלים מאוטם שריר הלב	3.9 > 3.3
סובלים מאסטמה	7.4 > 7.2
אושפזו בשנה שלפני הריאיון	

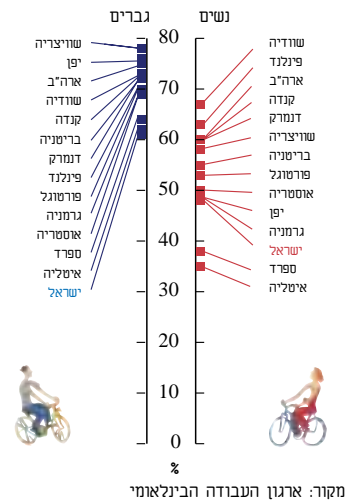
17 אחוז הגברים בני 20 ומעלה המעשנים לפחות סיגריה אחת ליום יותר מכפול מאחוז הנשים המעשנות - 34% ו-15%, בהתאמה. בין האנשים שלמדו בבית ספר לפחות 9 שנים, הן גברים והן נשים, ישנה ירידה בהיקף העישון עם העלייה ברמת ההשכלה. **18** עד סוף 2000 נרשמו בישראל 535 גברים ו-152 נשים (מספרים מצטברים) חולים באיידס, ועוד 1,400 גברים ו-803 נשים שהם נשאי המחלה. מכלל החולים 687 חיים בישראל, 471 נפטרו

30. בשנת 2000 השתייכו לכוח העבודה האזרחי בישראל 1.1 מיליון נשים (48% מכלל כוח העבודה) ו-1.3 מיליון גברים (61% מכלל כוח העבודה). עם השנים חלה עלייה בשיעור ההשתייכות לכוח העבודה של נשים וירידה בה של גברים. כך, למשל, בשנת 1980 היה השיעור בקרב נשים 36%, ובקרב גברים - 64%. בשל מגמות הפוכות אלו, גדל בהתמדה חלקן של הנשים בכוח העבודה: ב-2000 הן היו 46% ממנו, לעומת 37% עשרים שנה קודם לכן.

31. בהשוואה למדינות המערב, נמוך בישראל שיעור ההשתייכות לכוח העבודה בקרב נשים ובמיוחד בקרב גברים. בכל המדינות המופיעות בגרף להלן, לפחות 90% מהגברים בגילי העבודה העיקריים (25-54) שייכים לכוח העבודה (בשוויץ וביפן מגיע חלקם ל-97%), ורק בישראל הוא נמוך זמרה זאת (84%).

13. בני 15 ומעלה בכוח העבודה, מדינות שונות, (%), 1999/2000

32. אחוז הנשים הנשואות השייכות לכוח העבודה הכפיל את עצמו: מ-27% ב-1970 ל-56% ב-2000.

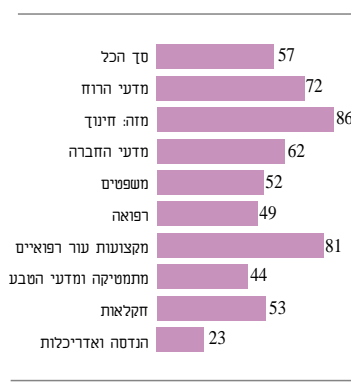
שבקרב נשים. המצב הנוכחי בישראל מאפיין את רוב מדינות המערב, אף שבאחדות מהן (כגון הולנד, גרמניה ושווייץ) עדיין גדול שיעור הלומדים בקרב גברים מזה שבקרב נשים.

27. בשעה שברוב מדינות המערב טון חלקן של נשים הלומדות לתואר שני (מכלל הסטודנטים לתואר זה) מחלקן של הלומדות לתואר ראשון, בישראל אחוזי הנשים בין הסטודנטים לתואר ראשון ולתואר שני כמעט זהים - כ-58% ב-2000.

28. נשים מהוות גם יותר ממחצית בין מקבלי התארים האקדמיים: 58% ממקבלי תואר ראשון ו-55% ממקבלי תואר שני.

29. נשים וגברים בוחרים תחומי לימוד שונים. ב-2000 למדו שני שלישים מהסטודנטיות מדעי הרוח ומדעי החברה לעומת 44% מהסטודנטים; עוד 44% מהסטודנטים למדו מדעי הטבע, מתמטיקה, הנדסה ואדריכלות לעומת 17% מהסטודנטיות. כך, למרות היתרון המספרי של נשים על גברים בחינוך הגבוה, בחלק מהתחומים ישנו רוב של נשים ובאחרים - של גברים, כתוצאה מהעדפות שונות של תחומי הלימוד. חלקן הגדול של נשים בולט במיוחד בתחומי החינוך ובמקצועות העזר הרפואיים, וזה של גברים - בהנדסה ובאדריכלות. נראה שהאיזון הרב ביותר בין המינים הוא בתחומי הרפואה והמשפטים.

12. אחוז נשים בין הסטודנטים באוניברסיטאות, לפי תחום לימוד, 2000

24. אחוז הבנים הלומדים בכיתה י"ב בנתיב הטכנולוגי גדול מהאחוז המקביל בקרב הבנות: 37% ו-26% בחינוך העברי; 23% ו-19% בחינוך הערבי ב-1998.

25. שיעור הזכאות לתעודת בגרות בקרב בנות גדול מזה שבקרב בנים. בחינוך העברי 57% מתלמידות ו-47% מתלמידי י"ב זכאים לתעודת בגרות; בחינוך הערבי - 51% מהתלמידות ו-39% מהתלמידים. סיכוי של תלמיד בנתיב הטכנולוגי לקבל תעודת בגרות קטנים במידה רבה מאשר אלו של תלמיד בנתיב העיוני (39% ו-64% בחינוך העברי; 27% ו-53% בחינוך הערבי ב-1999).

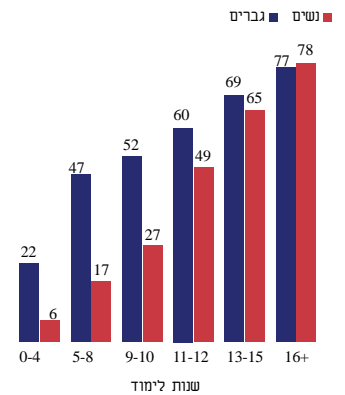
26. הבדלים בשיעורי למידה בין המינים ניכרים מאוד בחינוך הגבוה. ב-1999 למדו באוניברסיטאות 12% מהנשים היהודיות ו-8% מהגברים בני 20-29, ועוד 5% מהנשים ו-3% מהגברים בגילים אלו למדו במוסדות להשכלה גבוהה שאינם אוניברסיטאות. גם באוכלוסייה הלא-יהודית היקף הלימודים הגבוהים גבוה יותר בקרב נשים מאשר בקרב גברים. בעבר עלה שיעור הלומדים בחינוך הגבוה בקרב גברים על זה

11. אחוז הנשים בין הסטודנטים באוניברסיטאות, לפי תואר, 1970-2000

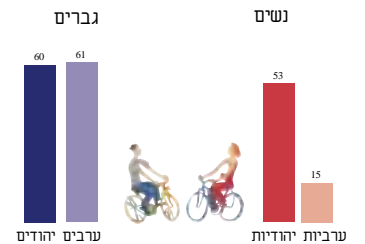
33 ככל שגבוהה רמת ההשכלה, מצטמצם הפער בשיעורי ההשתייכות לכוח העבודה בין נשים וגברים. מתוך אלו שלמדו 16 שנים ויותר, שיעורי ההשתייכות בקרב בני שני המינים כמעט זהים (כ-77%). לעומת זאת, מתוך אלו שלמדו 5-8 שנים, השיעור בקרב הגברים (47%) גדול כמעט פי שלושה מזה שבקרב הנשים (17%).

14. בני 15 ומעלה בכוח העבודה, לפי מספר שנות לימוד, (%), 2000

34 היקף היציאה לעבודה של נשים רביות עדיין קטן מאוד - 15%, לעומת יותר ממחצית בקרב הנשים היהודיות. עם זאת, גם בקרב הנשים הערביות קיימת עלייה ברמת ההשתייכות לכוח העבודה עם העלייה ברמת ההשכלה. כך, מקרב הנשים הערביות שלמדו 13

15. שייכים לכוח העבודה, לפי דת (%), 2000

שנים ויותר (שהן 13% מכלל בנות 15 ומעלה) השתייכו לכוח העבודה 45% (68% בקרב הגברים). סביר כי העלייה בחלקן של הנשים המשכילות תגרום לגידול ברמת ההשתייכות לכוח העבודה בקרב הנשים הערביות, ולכן גם בקרב כלל הנשים בישראל. מקרב הנשים היהודיות שלהן לפחות ילד אחד שגילו נמוך מ-15, 75% שייכות לכוח העבודה, ומביניהן - מהנשים שלמדו לפחות 13 שנים 83% שייכות לכוח העבודה.

35 בעשור האחרון חלה ירידה בחלקם של העובדים חלקית מכלל השייכים לכוח העבודה: בקרב הגברים קטן חלק זה מ-17.4% ב-1990 ל-14.2% ב-2000, ובקרב הנשים - מ-39.7% ל-34.8%. שלישי מבין הגברים ו-16% מבין הנשים שעבדו חלקית, עובדים בדרך כלל בהיקף מלא.

36 כוח העבודה כולל, בנוסף למועסקים, גם בלתי מועסקים, שהם מחפשי עבודה באופן פעיל. אחוז הנשים הבלתי מועסקות (9.2% ב-2000) גבוה מאחוז הגברים הבלתי מועסקים (8.4%).

37 התפלגות המועסקים לפי ענפים כלכליים שונה בין המינים. שני הענפים העיקריים שבהם מועסקות נשים הם חינוך (21% מן הנשים המועסקות) ושירותי בריאות, רווחה וסעד (16%); בכל השירותים הציבוריים (כולל גם מינהל ציבורי ושירותים קהילתיים) מועסקות קרוב למחצית מהן. בקרב הגברים, רק כחמישית מועסקים בשירותים הציבוריים. שני ענפי התעסוקה העיקריים של גברים הם: תעשייה (24%), ומסחר ותיקונים (15%).

38 קרוב ל-60% מהנשים המועסקות בענף החינוך מועסקות בדרגי החינוך הנמוכים - קדם יסודי ויסודי, לעומת הרוב מקרב הגברים (77% אשר מועסקים בדרגי החינוך הגבוהים יותר).

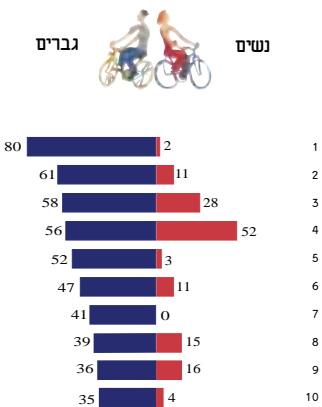
39 בהתאמה לשיעור הגבוה של נשים בין בוגרי האוניברסיטאות בתחום החינוך ובין בוגרי המוסדות להכשרת מורים, מהוות נשים את רוב סגל ההוראה במוסדות החינוך, מגני הילדים ועד המוסדות העל-תיכוניים. עם זאת, עם

העלייה בדרג החינוך, יורד חלקן של הנשים בסגל ההוראה: בחינוך הקדם יסודי הן מהוות 98% מהסגל, בחינוך היסודי 84%, בחינוך העל-יסודי 72%, ובכלל המוסדות העל-תיכוניים 58%. **40** אף כי חלקן של הנשים בסגל ההוראה הבכיר באוניברסיטאות גדל עם השנים באופן עקבי, הן עדיין מהוות פחות מרבע ממנו. גם בסגל זה, קטן חלקן של הנשים עם העלייה בדרגה: מ-44% בין המרצים עד 10% בין הפרופסורים מן המניין בתשס"א (מקור: מינהל הוועדה לתכנון ולתקצוב).

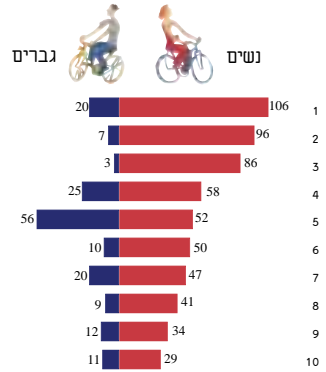
41 מתוך כלל הנשים שלמדו 16 שנים ויותר כשני שלישים מועסקות בשירותים הציבוריים.

42 בשני הענפים שבהם עובדות כ-40% מהנשים המועסקות - חינוך ושירותי בריאות, רווחה וסעד - הן מהוות כשלושה רבעים מכלל העובדים. נשים מהוות גם יותר ממחצית העובדים (57%) בענף בנקאות, ביטוח ופיננסים ו-88% מהמועסקים בענף שירותים למשק הבית על ידי פרטיים (שני ענפים אחרונים אלו מעסיקים כל אחד רק 4% מהנשים המועסקות). בשאר עשרת הענפים מהווים הגברים רוב.

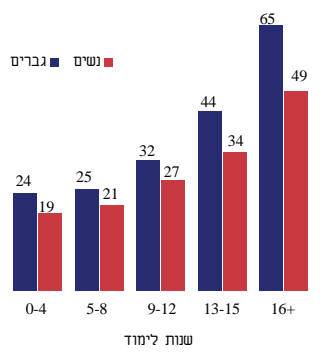
16. משלחי היד השכיחים ביותר בקרב גברים מועסקים (אלפים), 2000

1. נהגים 2. חשמלאים ואלקטרוניאים 3. מנהלים בכירים 4. מוכרים וזכרים 5. פחחים, מסגרים, ותכנים 6. מנהלסים ואדריכלים 7. נאמס ועובדי בניין 8. הנדסאים וטכנאי מחשבים 9. סיטונאים וטכנים במסחר 10. מנהלים כלליים

1. עובדות הוראה בבתי ספר יסודיים ובגני ילדים 2. מטפלות 3. עובדות מכירת 4. עובדות ניקיון, מטבח ומכסות 5. מוכרות חנוכה 6. עובדות חשמנית 7. עובדות הראה ממוסדת על ידיכנים ועל יסודיים 8. איתות, מקצועות מה-רפואים אחרים 9. קופאות, פקידות בנקים 10. פקידות קבלת קהל ומפעילות ציוד משרדי

המקום השביעי ב-1998 למקום השלישי ב-2000. **45.** לאחר גידול בחלקן של הנשים השכירות מכלל הנשים המועסקות (מ-76% ב-1970 ל-90% ב-1995), הוא התייצב בשנים האחרונות סביב כ-91%. גם בקרב הגברים חלה עלייה ואחריה התייצבות, אולם ברמה נמוכה (סביב כ-81%).

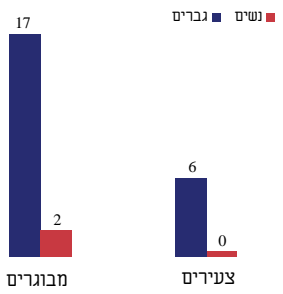
46. הנשים המועסקות עבדו בשנת 2000 31.5 שעות בשבוע, בממוצע, בהשוואה ל-42.9 שעות שעבדו גברים. בענף החינוך עבדו הנשים 24 שעות בשבוע, בממוצע (מספר השעות הקטן ביותר), ובתעשייה - 37.5 שעות (המספר הגדול ביותר). גם בקרב גברים מספר שעות העבודה בענף החינוך (30.5) בשבוע (בממוצע) היה קטן מאשר בשאר הענפים; מספר שעות העבודה המרבי בקרב גברים היה במסחר ותיקונים - 45.2 שעות.

50. פער השכר בין המינים גדל עם העלייה בגיל. השכר לשעת עבודה של גברים בני 15-24 כמעט זהה לזה של הנשים בגילים אלו (כ-22 ש"ח), ואילו בגילים 55-64 נשים משתכרות רק 75% משכר הגברים.

פשיעה

51. כמעט כל העבריינים הם גברים: 90% מהעבריינים המבוגרים ו-94% מהעבריינים הצעירים שחויבו בדין, וכן 91% מהמורשעים במשפטים פליליים על עבירות רציניות ב-1999 היו גברים.

19. עבריינים שחויבו בדין (שיעורים לאלף), 1999

52. במהלך שנת 1999 נוספו כ-20 אלף בני נוער לטיפולם של שירותי המבחן, מהם 89% בני.

שכר

47. ההכנסה לחודש משכר וממשכורת של גבר שכיר בשנת 2000 הייתה 8,149 ש"ח, ושל אישה שכירה - 5,014 ש"ח, דהיינו, שכר האישה היה 62% משכר הגבר. חלקית, נובע הפער מההבדל בין המינים בתשומת העבודה, כאשר מספר שעות העבודה של גברים גדול ב-36% ממספר שעות העבודה של נשים. בחינת שכרם של גברים ונשים לשעת עבודה, דהיינו ללא השפעת היקף העבודה השונה, מצמצמת את הפער בין המינים, אף כי אינה מבטלת אותו. ההכנסה לשעת עבודה של גבר הייתה 41.7 ש"ח, ושל אישה - 34.5 ש"ח, דהיינו, שכר האישה היה 83% משכר הגבר.

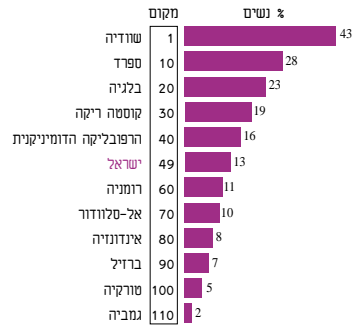
48. הפער בהכנסה לשעת עבודה בין נשים לגברים קיים בכל רמות ההשכלה. שכר נשים שלמדו 16 שנים ויותר היה 76% משכר הגברים בעלי אותה רמת השכלה (73% ב-1996).

49. פער השכר בין המינים קיים גם בכל אחד מענפי המשק.

53. בין חברי הכנסת הנוכחית, ה-15, יש 15 נשים, דהיינו 13% מכלל חברי המשכן. בעבר נע מספר חברות הכנסת בין 8 ל-13. השיעור כיום דומה לממוצע העולמי של נשים חברות בבתי מחוקקים. בשום מדינה אין הייצוג של נשים בבית המחוקקים תואם את חלקן באוכלוסייה, ובשבע מדינות אירופיות בלבד, שבראשן שוודיה ופינלנד, עולה חלקן של הנשים על 30%. במדרג המדינות לפי חלקן של נשים

20: מדינות לפי חלקן של נשים החברות בבתי המחוקקים*, (%), 1998-2000

מקור: אתר האינטרנט של האיגוד הבין-רפולמנטרי

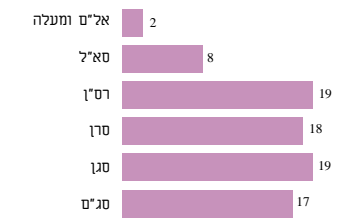
בבתי המחוקקים נמצאת ישראל במקום ה-49, אחרי ארה"ב ולפני ג'מייקה. **54.** מתוך 467 שופטים 210 הן נשים (45%) ומתוך 25,414 עורכי דין 38% הן נשים (מקורות: הנהלת בני המשפט ולשכת עורכי הדין בישראל). בהשוואה למדינות האירופיות שבהן ייצוג נשים בבית המחוקקים הוא גבוה, גדול בישראל חלקן של הנשים בקרב השופטים

ועורכי הדין. באיסלנד, לדוגמה, אחוז הנשים בין השופטים הוא 21%, ובין עורכי הדין - 15%, בשוודיה רק עשירית מהשופטים הן נשים, ובפינלנד נשים מהוות רק 22% מעורכי הדין. מבין המדינות הללו רק בהולנד מהוות נשים מעל 30% מהשופטים ומעורכי הדין, בדומה לישראל. בין המדינות האחרות שלגביהן יש נתונים, בולטות ספרד ובריטניה בחלקן הגדול, יחסית, של נשים בין עורכי הדין (39% ו-34%, בהתאמה), ובעיקר בין השופטים (53% ו-46%).

55. ב-2000 הועסקו 41 אלף נשים **כמנהלות** ו-118 אלף גברים - כמנהלים. חלקן של הנשים המנהלות מכלל המועסקות - 26% - גבוה כמעט פי שלושה מחלקן בסוף שנות ה-70. 10% מהנשים המנהלות ו-30% מהגברים הם מנכ"לים (דרגת הניהול הגבוהה ביותר); 67% ו-49%, בהתאמה, הם מנהלים בכירים, והשאר - מנהלים אחרים.

56. **בצה"ל** מהוות הנשים כ-33% מכלל משרתי החובה. הקצינות מהוות

2.1 קצינות בקבע, לפי דרגה (% מכלל הקצינים), 2000

מקור: נשים בצה"ל, צה"ל והמכון הישראלי לדמוקרטיה, 2001

כ-24% מכלל הקצונה בצה"ל בשירות הסדיר וכ-16% בשירות הקבע, רובן בקצונה הזוטרה. **57.** מתוך 99 נציגויות של ישראל בחו"ל ב-88 **ראש הנציגות** הוא גבר וב-11 - אישה (מקור: משרד החוץ).

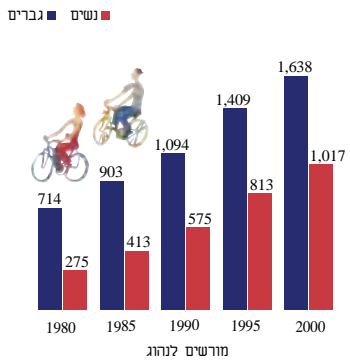
נהיגה

58. ב-2000 הורשו לנהוג ברכב כ-1.6 מיליון גברים (62%) וכ-1.0 מיליון נשים (38%). ב-1990 היוו הגברים 66% מכלל המורשים לנהוג, וב-1980 - 73%.

59. ל-36 אלף נשים יש רישיון נהיגה **לאופנוע** - 10% מכלל המורשים לנהוג בכלי רכב זה. בין המורשים לנהוג ברכב משא, במונית ובאוטובוס מהוות הנשים כ-1%-2%.

60. גברים מקבלים רישיון נהיגה **בגיל צעיר** יותר, בממוצע, מאשר נשים. מהגברים שקיבלו רישיון נהיגה ב-2000 כמחצית היו בני 18 ומטה, ואילו בקרב הנשים היוו בנות גילים אלו 36%.

2.2 מורשים לנהוג (אלפים), 1980-2000

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
 e-mail: info@cbs.gov.il
 www.cbs.gov.il אינטרנט:
 ירושלים, טל. 02-6592666 פקס. 02-6521340
 תל אביב, טל. 03-5681933 פקס. 03-5681946
 חיפה, טל. 04-8602605 פקס. 04-8645311
 באר-שבע, טל. 08-6232064 פקס. 08-6239663

עריכת הלשון: רינת דוויק
 שער: דודו גרשטיין, רוכבי אופניים
 עיצוב: נבון ארטו
 פברואר 2002

עוד בסדרת עלוני סטטיסטיקה
 ענפי טכנולוגיות המידע ■ עולי חבר העמים
 אוכלוסייה ■ אקלים ■ עבודה
 בני 65 ומעלה ■ ילדים ■ תל אביב-יפו
 ירושלים ■ תחבורה ■ קיבוצים ■ בנייה

